

nyt fokus

15

Lykken er...

ET MAGASIN MED ET NYT FOKUS PÅ LIVETS TEMAER...

Et blad om kristne værdier og håb med fokus på familien, fællesskabet og det enkelte menneskes kvaliteter.

Udkommer månedsvis med aktuelle temaer og uddeles gratis.

Redaktør:

Sven Hagen Jensen (ansvh.)
Tlf. 5130 3633
nytfokus@adventist.dk

Redaktion

Sven Hagen Jensen
Walder Hartmann
Anne-May Müller

Udgiver:

Syvende Dags Adventistkirken
i Danmark
Concordiavej 16
2850 Nærum
adventist.dk

Udgives med støtte
fra KEHAP Fonden

ISSN:

2246-6053

Grafisk opsætning:

Bente Skov-Hansen,
Adventistkirkens Mediecenter

Tryk:

Øko-tryk

Illustrationer i bladet:

thinkstockphotos.com
Privat
Adventistkirkens Mediecenter

Forside foto:

thinkstockphotos.com

Lykken er...

af Sven Hagen Jensen

Vi søger nok alle på en eller anden måde efter lykken, bevidst eller ubevidst. Men hvad er lykken for en størrelse? Hvis man foretog en rundspørge, ville der sikkert komme mange forslag - også i forhold til alder og omstændigheder. Sådanne forslag kunne være: en kattekillning, et godt helbred, et langt og aktivt liv, venskaber, materielle goder, at se godt ud, kærlighed, spændende rejseoplevelser. Listen er lang. Kommer man fra krigshærgede områder, lever i lande med undertrykkende regimer eller har oplevet hungersnød og yderste fattigdom eller været udsat for omsorgssvigt, vil svarene nok blive lidt anderledes: et måltid mad, frihed, sikkerhed, at møde omsorg og venlighed, et bedre liv.

Der findes mange citater om lykke. Her er nogle stykker: "Lykken er ikke et mål... den er et biprodukt af et vellevet liv" (*Eleanora Roosevelt*). "Lykken er som parfume: vi kan ikke stænke den på andre, uden at et par dråber falder på os selv" (*William Shakespeare*). "Lykken er en varm hundehvalp" (*Søren Brun*). - Følgende citat, synes jeg, rammer plet: "Man siger, at mennesket skal bruge tre ting for at opleve rigtig lykke i denne verden: nogen at elske, noget at leve for, noget at håbe på" (*Tom Bodett*).

Også på Jesu tid var lykken en efterspurgt vare. På en skråning ned til Galilæasøen holdt Jesus sin berømte bjergprædiken, som begynder med saligprisningerne (talen om sand lykke), og hvor han til forsamlingens forundring rører ved helt andre aspekter ved livet end forventet. Læs selv om lykken i Matthæus 5,3-12.

I dette nummer af Nyt Fokus har vi bl.a. valgt at tage udgangspunkt i Charles Gandrups velskrevne og før i tiden så afholdte folkesang fra 1907, "Lykken er ikke gods eller guld". Især de første strofer i sidste vers kommer ned under overfladen, "Lykkeligst den, som har fred med sig selv, fred med sin gud og fred med sin næste."

God læselyst!

Lykken er ikke gods eller guld

Lykken er ikke gods eller guld,
lykken er ikke storhed og ære,
lykken kan selv i den ringeste vrå
arbejdets frugter på bordet bære.

Lykken har rod i det ærlige sind,
lykken er nøjsomheds rige broder,
lykken er altid: at være sig selv,
aldrig trælbundet af livets goder.

Lev ej i tomme ønskers rus!
Drik ej misundelsens bitre bæger!
Rigere fryd vil du fange, når ret
andres glæde dit hjerte kvæger.

Lykkeligst den, som har fred med sig selv,
fred med sin gud og fred med sin næste!
Går det i verden så op eller ned,
han har af lykken dog fundet det bedste.

Charles Gandrup

Charles Emil Gandrup

1847-1911, cand.teol. 1872

Gift i 1878 med Agnes Januaria Melchior

Forfatter og skolemand

Skoleinspektør i Nykøbing Mors

Skoleinspektør i Randers

Forstander for Vajsenhuset i København

Lykken er at have en ven!

af Anne-May Müller

Et af de store spørgsmål i livet er: "Hvad gør os lykkelige?" Vi kæmper med det spørgsmål hver dag, bevidst eller ubevidst, fordi der er så meget, der afhænger af vores lykke. Og svaret, på hvad der giver os lykke og livskvalitet, er forskelligt fra menneske til mennesket og fra livssyn til livssyn. Alligevel er der nogle fælles faktorer, som gør sig gældende, hvor du end måtte være i livet.

HARVARD UNDERSØGELSEN

Et af verdens længste og største forskningsprojekter i menneskers liv og livskvalitet er "The Harvard Study of Adult Development". I 1938 begyndte det, der skulle vise sig at blive et skelsættende studie, der fortsætter endnu, mere end 75 år efter de første spørgsmål blev besvaret.

724 mænd er gang på gang blevet spurgt om deres arbejde, deres hjem, deres liv, deres helbred, og selvfølgelig har man spurgt uden at vide, hvordan deres historie kom til at udvikle sig over tid. Halvdelen af mændene var førsteårselever på Harvard College, og den anden halvdel kom fra de socialt dårligste områder i Boston, særligt udvalgt fra nogle af de mest udsatte og fattige familier i 1930'erne. Da de blev interviewet første gang, var de kun teenagere, og ingen vidste, hvordan de kom til at udvikle sig. Men de voksede op og blev mænd, hvis liv udviklede sig. De blev fabriksarbejdere, jurister, arbejdsmænd og læger, og en blev endda USA's præsident. Nogle blev alkoholikere, andre udviklede skizofreni. Nogle kravlede hele vejen fra bunden af den sociale rangstige til toppen, og andre tog turen den modsatte vej. Men hvert andet år gennemgår de en række undersøgelser og interviews med alt fra videooptagelser af samtale med deres koner, hjernescanninger,

blodprøver og en masse spørgsmål, som de besvarer. Men hvad har man så fundet ud af, efter alle disse år? Det tydeligste fund, forskerne er kommet frem til, er, at "gode relationer holder os lykkelige og sunde". Ganske enkelt.

INTERESSANTE KONKLUSIONER

Der fremkom tre interessante konklusioner om relationer.

For det første:

Sociale relationer er gode for os, og ensomhed dræber. Mennesker, der er stærkere socialt forbundet med deres familie, venner, naboer etc. er lykkeligere og fysisk sundere og lever længere, end dem der har færre sociale relationer. Følelsen af ensomhed derimod er giftig. De, der føler sig ensomme, er mindre lykkelige, deres helbred går ned ad bakke tidligere, og de lever kortere end de, der ikke er ensomme.

For det andet:

Det er ikke antallet af venner, eller om du er gift eller ej, der er afgørende, men kvaliteten af dine relationer der spiller en stor rolle. Hvis man lever i meget konfliktfyldte relationer eller parforhold, så har det negativ effekt på helbred og trivsel. Men at leve i gode, varme, intime venskaber og parforhold virker be-

Anne-May Müller,
familiekonsulent, ægtefælle
og mor til fire drenge.

skyttende og forebyggende på mange ting. Da mændene nåede op i 80'erne, besluttede man sig for at se, om man kunne forudsige deres lykke, sundhed og levelængde ved at kigge tilbage på dataene fra de var 50. Man fandt ud af, at det intet havde at gøre med deres kolesterol, men med hvor tilfredse de var i deres relationer. Dem, der var mest tilfredse med deres relationer i 50'erne, var dem der var sundest i 80'erne.

For det tredje:

Gode relationer beskytter ikke kun vores krop, men også vores hjerner. De mænd, der nåede op i 80'erne, og som levede i et trygt, nært knyttet forhold til et andet menneske, deres hukommelse holdt sig frisk længere. Dem, der levede i forhold, hvor de ikke var stærkt knyttet til hinanden, deres hukommelse begyndte at blive dårligere tidligere i livet. Det betød ikke så meget med antallet af konflikter, men det vigtigste var trygheden i forholdet og visheden om, at den anden altid ville være der for en, lige meget hvad der skete.

TID TIL VENSKAB

Så hvad gør du og jeg for at finde lykken og sundheden? Stræber vi efter at blive berømte, være supersunde og slanke, have en god karriere, et pænt hjem, en høj uddannelse, en god økonomi? Eller tænker vi over, hvordan vi kan fastholde gode relationer med vores venner, vores søskende, vores forældre, vores børn og ikke mindst vores partner, hvis vi har sådan en?

Måske er det tid til at slukke skærmen lidt mere, måske er det tid til at ringe til en ven, sende en sms, invitere til middag, tage på skovtur eller en tur på café. Gøre ting som styrker vores relationer til hinanden. Ikke kun fordi vi

ønsker et langt liv, men fordi vi bliver styrket på så mange måder, når vi deltager i andres liv, på samme måde som de får noget, når vi tillader dem at komme tæt på os.

Og så tror jeg jo, at Skaberen havde helt ret, da han havde skabt Adam og derefter sagde: "Det er ikke godt, at mennesket er alene. Jeg vil skabe en hjælper, der svarer til ham." Hvor er det fantastisk, at vi er skabt til fællesskab, til fælles glæde og nydelse for hinanden.

Kilder:

news.harvard.edu/gazette/story/2012/02/decoding-keys-to-a-healthy-life/
ted.com/talks/robert_waldinger_what_makes_a_good_life_lessons_from_the_longest_study_on_happiness

Fred med sig selv

af Walder Hartmann

Når vi kritiserer os selv, kan vi bruge alt lige fra milde irettesættelser til selvhad. Den indre kritiske stemme udtrykker sig ofte i vendinger som: "Hvor er du dum" og "Så tag dig dog sammen". Tilsyneladende kan selv kristne være i krig med sig selv og har brug for at lære af Martin Luther King, der sagde: "Had uddriver ikke had, kun kærlighed uddriver had." Dette gælder også i vores sind. I virkeligheden falder vi ikke til ro, før vi lærer at acceptere os selv.

Op mod hver fjerde dansker fatter stigende interesse for spirituel selvudvikling, kunne man for nylig læse i Berlingske.

Derefter fulgte 6 hele sider inde i avisen, hvor der blev fortalt om meditation, yoga og drømmetydning som en vej til at træne opmærksomheden. Spirituelle bøger var omtalt, for eksempel *Nuets kraft* af Eckhart Tolle og *Buddhas veje* af Peter Elsass.

Som kristen forkynder gennem mange år, har jeg fundet ud af, at også kristne lever i spændingen mellem tro og vantro, hvile i Guds nåde og uro over Guds dom. I gamle dage ville man have kaldt den sindstilstand for anfægtelse, mens man i dag mere taler om mindfulness – det at leve et liv med mere ro og glæde.

SPÆNDINGEN MELLEM TRO OG ERFARING

Som kristne ved vi godt, hvad vi ejer og er, men vi erfarer det ikke, eller i hvert fald kun stykkevis og delt. Vi oplever sandheden i den norske teolog og forfatter Vidar Kristensens digt:

Barn af himmel, barn af jord
lever mellem ild og aske
mærker tvivlen, dog vi tror
viser både ansigt og maske.

Vi er ofte trængt, aldrig indestængt
ejer ingenting og har dog alt.

Barn af himmel, barn af jord
lever i en spænding i tiden.

Det er slet ikke så let at få lære og liv til at hænge sammen. Vi tror, at Gud er kærlighed, men elsker han også mig? Vi tror, at Gud ønsker at frelse enhver, men kan han mon klare at ændre mig? Vi tror, at Gud vil velsigne, men hvorfor er jeg så ikke bare glad?

Der findes intet menneske, for hvem alt lykkes. Ingen undgår nederlag. Vi er alle i krig med os selv, men vi ville gerne have fred, og det er også, hvad Gud ønsker for os.

FRED VÆRE MED JER

I Johannesevangeliet findes en beretning om disciplene, der holdt sig inde bag lukkede døre af frygt for jøderne (Joh 20,19-31). Hvis nogen, som gik forbi på gaden, havde mærket sig huset, hvor de gemte sig, ville de måske have tænkt: Det er da et fredeligt hus! – For der kom ikke en lyd fra dette hus. Ingen kom ud, ingen gik ind – og indefra kunne man hverken høre samtaler eller andet.

Virkeligheden var bare en anden. Der var ikke fredeligt i huset – der var frygt. Og frygt er det stik modsatte af fred. Disciplene var bange, de turde ikke vise sig.

Pludselig dukkede Jesus op og stod midt iblandt dem, og han sagde til dem: Fred være

Walder Hartmann
Seniormedarbejder
v. Adventistkirken Danmark

med jer, og disciplene blev glade, da de så ham. Freden sænkede sig blandt dem og i den enkelte. De oplevede i virkeligheden, hvad de mere end én gang havde ønsket for hinanden, når den aronitiske velsignelse havde lydt under besøg i synagogen eller i templet. "Herren løfte sit ansigt mod jer og give jer fred."

Vi har en Gud, der ser os og vil os - og tanken alene kan give fred i sindet.

Peter Høeg fortæller i et interview om en mor, der sidder på en bænk ved en legeplads, mens hendes dreng leger på livet løs. Pludselig er han nået op på toppen af et stort klatrestativ

og råber ned: "Hej mor, se mig!" Moren kigger op fra strikketøjet og råber tilbage: "Hej Peter, flot klaret, at du kom helt derop. Du er dygtig."

Men det var slet ikke det, drengen havde bedt om. Han ønskede ikke at blive rost for sin præstation. Han ville bare ses.

Det var Hagar, der - efter at være flygtet ud i ørkenen fra Saras vrede - bliver fundet af en Herrens engel, som lover hende en fremtid. Og Hagar kvitterer ved at kalde Gud for den, der ser (1 Mos 16,13).

Gud har fra tidernes morgen været en Gud, der ser. "Gud så, hvor godt det var" (1 Mos 1,31). Og Gud gør stadig det samme. Han vel-signer mennesket ved at se på det.

Bjørn Eidsvåg synger i en af sine sange:

Se mig, hør mig, kom ind til mig og rør mig.
Kære, hør mig:
Der er en mig herinde, som famler rundt
i blinde.
Tag forsigtigt og led mig, trøst mig,
glæd mig,
men fremfor alt: Se mig!

DET KOSTER AT FÅ FRED

Fred være med jer, sagde Jesus til disciplene.

Idet han sagde det, viste han dem både sine hænder og sin side. De skulle se, at det var ham, men også hvad det havde kostet at give dem fred. Det var prisen, han havde betalt, og som kun han kunne betale.

Du behøver altså ikke at bekoste dyre kurser i mindfulness. De hjælper alligevel ikke i længden. Du får fred med dig selv, når du tager imod freden fra Gud. Hans kærlighed giver dig kraften til at slutte fred med din indre kritiker.

Fred med sin Gud

af Arne Sandbeck

Kan vi vide, om Gud til slut vil tage imod os, eller skal vi hele livet leve i en vis usikkerhed? Hvad kræves der, for at vi kan blive frelst? Vil dommens dag være som en eksamen, hvor vi får at vide, om vi har bestået eller ej? Hvordan får vi fred med Gud og kan vide, at vi bliver frelst?

Jesu lignelse i Lukas 15,10-14 om farisæeren og tolderen, som går op til templet for at bede, giver os et svar på spørgsmålet. Farisæeren takker Gud, fordi han har velsignet ham, og fordi han lever et godt og pænt liv. Det er også rigtigt at sige tak til Gud, men problemet er, at han mener, at det er hans gode liv, der skal frelse ham. Han har ikke brug for Guds hjælp, han ophøjer sig selv. Hele hans bøn siger næsten: "Gud du må være taknemmelig, fordi du har en som mig, der er kommet for at tilbede dig."

Tolderens bøn er en modsætning. Smerten over at han er så langt borte fra Gud, får ham til i fortvivlelse at slå sig for brystet og sige: "Gud, vær mig synder nådig!" Han er klar over, at han har brug for Guds hjælp og beder om den. Jesu slutning på lignelsen har chokeret tilhørerne: "Jeg siger jer: Det var ham, der gik hjem som retfærdig, ikke den anden." Hvad forkert havde farisæeren da gjort, og hvad havde tolderen gjort for at gøre sin skyld god igen? At tolderen kunne gå hjem som retfærdig betyder, at han fik fred med Gud.

GRUNDLAGET FOR FRED

Grundlaget for fred med Gud er, at Jesus kom her til verden som en af os og gik i vores sted og bar vores synd. Johannes Døber udtrykker det på denne måde: "Se, dér er Guds lam, som bærer verdens synd" (Joh 1,29). Disciplen Johannes understreger, at: "Jesus, ... renses os fra al synd" (1 Joh 1,7). Når vi tager imod Jesus

som vores frelser, så tilgiver han synden og tager imod os som en af sine. På den baggrund kan Johannes sige i 1 Joh 5,13: "Dette har jeg skrevet til jer, der tror på Guds søns navn, for at I skal vide, at I har evigt liv." Vi har fred med Gud, og vi har det evige liv, når vi tager imod Jesus. Det er en forbindelse, vi må holde fast ved. Gør vi det, så siger Paulus: "For jeg er vis på, at hverken død eller liv ... kan skille os fra Guds kærlighed i Kristus Jesus, vor Herre" (Rom 8,38.39).

GUD ER DER ALTID

Guds kærlighed til os fremhæves også i lignelsen om den fortabte søn i Luk 15,11-32. Sønnen får sin arv på forskud, forlader hjemmet og rejser til et fremmed land, hvor han lever et udsvævende liv og spilder sin formue. Det fører ham ud i store vanskeligheder. Da han er længst nede, står der: "Da gik han i sig selv." Han tager hjem og bekender sin synd. Det er værd at lægge mærke til, hvordan han bliver modtaget, da han kommer hjem. Mens han endnu er langt borte, ser hans far ham og løber ham i møde. Det er ikke tilfældigt, at hans far lige er ude og så får øje på ham. Jævnligt har han spejdet efter sønnen, om ikke han skulle være på vej hjem. Faderen er et billede på vores himmelske far. Det betyder, at Gud altid er der, længes efter os og er parat til at modtage os. Vi kommer aldrig på et tidspunkt, der er ubelejligt for Gud. Faderen til den fortabte søn viser

Arne Sandbeck,
Pastor emeritus

sin glæde over, at sønnen er kommet hjem. Det understreges ved, at en tjener bliver sendt hjem efter en festdragt til sønnen, at han får en ring på fingeren og sko på fødderne, og så bliver der holdt en fest, fordi han er kommet hjem. Gud elsker os, uanset hvad der er sket. Det, han længes efter, er, at vi skal blive klar over hans kærlighed og så komme til ham.

Gud skal altså ikke overtales til at tage imod os. Det er Gud, der søger efter os og tager imod os. Betingelsen er, at vi ser vort behov og tager imod Gud hjælp. At vi kan komme til Gud som vi er, skal ikke forstås derhen, at det så er lige meget, hvordan vi lever som kristne. Det kristne liv må være et liv sammen med Jesus.

ET LIV, DER BEGYNDER MED SEJR

Det er en fantastisk ting, at vi kan vide, at vi har evigt liv, når vi har Jesus som frelser. Da har vi freden med Gud. Bibelen taler om, at vi skal stride troens gode strid, og den, som holder ud indtil enden, skal blive frelst. Det betyder ikke, at vi skal være uvidende om vores frelse indtil enden, men at vi må holde fast ved den sejr, vi allerede har i Jesus. Vi behøver ikke at gå med uvished om frelsen. På en måde betyder det, at vores liv som kristne sammen med Jesus begynder med sejr, selv om det måske ikke føles på den måde. Vi får del i Jesu sejr. Der er en stor opmuntring og glæde i at vide, at vi har sejren, og ikke skal håbe på at få den engang.

Fred med sin næste

af Sven Hagen Jensen

Fred og gode relationer står højt på den menneskelige ønskeliste og er uden tvivl medvirkende til vores trivsel og lykke. Men der skal ikke så meget til, før der opstår uoverensstemmelser og konflikter. Vi kender det fra familieliv, naboskab og storpolitik. – Hvordan holder vi fred med vores næste?

Nabostridigheder er blevet et omsiggribende fænomen. Langvarige nabokonflikter kan påvirke helbredet og være direkte livstruende viser stressforskningen. Og det kan være små eller større ting, der generer og sætter en konflikt i gang. En gøende hund, høj musik, røg fra kuglegrillen, naboens træer, der skygger for aften solen eller tobakslugt i opgangen. Ja, selv børn, der løber rundt og leger, kan få nogle op

stridigheder og storkonflikter over og fokusere på naboskab og dem, vi bor tættest på, selvom det ene kan afføde det andet. Her er nogle løsningsforslag til fredelig sameksistens, som kan udtrykkes med tre korte ord: *hils, hensyn og hjælp.*

HILS PÅ DIN NÆSTE

Konfliktmægler Anne Marie Christensen har sagt, at ”når vi oplever, at hanen galer, eller nabo-hunden gør, så tænker vi, at naboen er ude på at skade os“ (dr.dk 23.09.2015). – Sandheden er nok snarere, at vi ikke kender naboen, fordi vi aldrig taler sammen. En god begyndelse er at hilse på hinanden, prøve at komme i snak og blive lidt bedre kendt med hinanden, inden vi bliver overhalet af en situation, der skaber irritation. Venlighed og dialog i det daglige kan afværge potentielle konflikter.

Jeg har en nabo, hvis grund grænser op til min baghave. Vi hilser på hinanden og taler sammen, når det falder for. En dag sagde han til mig, at mit store poppeltræ (ca. 25 m) skyggede for hans solpaneler på taget, og om der var en mulighed for, at træet kunne fældes. Han tilbød at bekoste fældningen. Selvom jeg syntes, at træet var en pryd for haven, kunne jeg da ikke sige nej. Og nu savner vi det ikke.

i det røde felt og skabe vrede og en anspændt situation.

I denne korte artikel vil vi springe familie-

Sven Hagen Jensen
Præst og redaktør

En venlig, interesseret og betænksom adfærd i det daglige kan gøre forskellen.

VIS HENSYN TIL DIN NÆSTE

Der er en gylden regel i Bibelen, der siger:

”Som I vil, at mennesker skal gøre mod jer, sådan skal I gøre mod dem“ (Luk 6,31).

Med andre ord: Vis de nødvendige hensyn overfor dem, du er nabo til, så er der en god chance for, at de vil gøre det samme. Det gælder også dine medtrafikanter på vejen. Eller den travle husmor med indkøbsvognen nede i butikscentret. Nu er det altid de andre, der er problemet, tænker vi tit. Men måske vi selv kunne lade være med at bruge motorplæneklipperen, når naboen sover middagssøvn eller har gæster på verandaen, eller tage en hundepose med, når hunden skal luftes, og give andre en chance for at komme ud på kørebanen, når trafikken er tæt.

Lidt tolerance og tilgivelse, når andre glemmer at vise hensyn, er ingen skade til. Der skal to til at skabe ufred, og hvorfor skulle man risikere et mavesår, fordi man bliver irriteret over andres adfærd. Hermed ikke sagt, at der ikke kan opstå situationer, hvor næsteforholdet kommer under alvorligt pres, for der findes unægteligt mennesker, som ikke tager hensyn til andre.

RÆK EN HJÆLPENDE HÅND

Noget, der kan være med til at løse konflikter eller undgå, at de opstår, er, at vise omsorg for andre, når de mindst venter det. En usædvanlig

beretning i Det Gamle Testamente understreger dette. Omkring 850 f.Kr. var Israel i krig med aramæerne. Aramærerkongen var frustreret, fordi Israels konge altid syntes at vide, hvor aramæerne lå i stilling. ”Kan I ikke sige mig, hvem af vore det er, der sender bud til Israels konge?” spurgte han sine nærmeste rådgivere. En af dem trådte frem og svarede: ”Det er ingen af os herre konge. Men Elisa, profeten i Israel, fortæller Israels konge hvert ord, du siger i dit sovekammer.“ Aramærerkongen gav straks ordre til, at hans folk skulle fange Elisa. De fandt ud af, at han befandt sig i Dotan, og en mægtig hærstyrke blev sendt dertil om natten for at omringe byen. Men profeten Elisa lod sig ikke overraske, men bad til Gud om, at han ville slå aramærhæren med blindhed. Og det skete. Elisa gik da ud for at møde hæren og fortalte dem, at de var kommet til den forkerte by, og han ville lede dem til det rette sted. Så førte han dem til hovedstaden Samaria, hvor Israels konge boede. Og Gud åbnede deres øjne på Elisas bøn, og de opdagede, at de var midt i Samaria. Nu var de i Israels konges magt, og kongen spurgte Elisa: ”Skal jeg slå dem ihjel?” ”Nej, hvordan kan du tænke på det,” svarede Elisa, ”plejer du at slå dine fanger ihjel? Nej sæt mad og drikke for dem, lad dem spise og drikke og vende hjem til deres herrer.“ Og så står der, at Israels konge anrettede et festmåltid for dem og lod dem vende tilbage. Beretningen slutter i 2 Kongebogs 6. kapitel med disse ord: ”Aramæerne foretog ikke flere strejftog ind i Israel.“

Fjendskab blev mødt med venlighed og omsorg. Og konflikten var afværget, også på lang sigt. Når det kan virke mellem nationer, mon det så ikke også virker i naboskab og familieforhold.

Når unge gør en forskel

interview med Sandy Flinker

Jeg traf Sandy og Lasse første gang som nygift par i Sverige i et tv-studie. Sandy stod bag et af kameraerne, og Lasse sad i computerrummet og styrede lyden. Min kollega og jeg var ved at indspille en serie til den kristne TV-udsendelse Ordet. Det var tydeligt, at det unge par havde mission for øje og ønskede at dygtiggøre sig til en tjeneste for andre.

Sandy og Lasse er sidst i 20'erne og har bosat sig i Ringsted-området. De er i gang med studier og arbejde. Begge er stærkt engagerede i deres menighed og brænder for at gøre noget for andre. De har drømme ligesom alle andre. Nogle er allerede blevet indfriet. Det vigtigste for dem er, at de kan være med til at gøre en forskel, der hvor de er.

Sandy, du og Lasse har allerede prøvet lidt forskelligt. Fortæl os lidt om baggrunden og drømme for fremtiden.

Ja, Lasse og jeg har allerede været langt omkring. Vi har boet i Sverige, som var der, hvor vi mødte hinanden. Vi har også været omme på den anden side af jordkloden i Bolivia. Gennem vores liv har vi været i berøring med forskellige mennesker, der havde et personligt forhold til Gud. Det har vi nu selv erfaret i vores liv, og vores ønske er at dele det med andre. Vi vil gerne fokusere på mere end at have et arbejde, hus og have og spise sund mad. Vi ønsker at gøre en forskel i andre menneskers liv.

Hvad var det, projektet i Sverige gik ud på?

Vi fik en dag mulighed for at flytte til en kristen tv-station, LifeStyleTV. Vi har altid gerne villet lave mission på fuld tid og ikke kun i fri-

tiden. Mange gange ser man mission, som noget der kun kan gøres langt væk hjemmefra på fremmede steder, men her fik vi muligheden på tættere hold. Vi sagde vores job og bolig op og flyttede til Sverige. Her hjalp vi til med mange programoptagelser og tekniske ting. Det var spændende, og vi lærte mange ting om livet. Efter nogen tid rejste vi hjem til Danmark igen.

Men senere gik turen til Bolivia?

Igen var det ønsket om at være med i mission på fuld tid, der hev i os. En dag i slutningen af marts 2014 mødte vi en bekendt, der fortalte om en adventist tv-station i Bolivia, Sydamerika. Den måde, de drev mission på, var at give alt, hvad de lavede, gratis væk. De levede af frivillige gaver, som mennesker rundt omkring i verden gav dem. Der var intet af det arbejde, de lavede, de tog penge for. Alt var gratis og frivilligt, og de var med til at give mennesker omkring dem håb.

At dele Guds ord gratis ud - det var tiltalende, og allerede i juni var billetterne købt og i august fløj vi mod varmere himmelstrøg.

Hvad lavede I dernede?

Vi arbejdede begge på tv-stationen med ka-

meraarbejde og lyd. I perioder var der også projekter i nabolandsbyen, hvor vi holdt kristne møder med sang og bibelhistorier for både børn og voksne. Det var spændende og en kæmpe udfordring, når man ikke kunne mere spansk, end vi kunne. Men vi kunne hjælpe til med lidt praktisk arbejde, og folk var meget glade og taknemmelige.

Hvad er Bolivia for et land?

Bolivia er et fattigt land med en alsidig natur. Der er Andesbjergene, frodigt lavland og gølge højder. Og så er der himmelvide kulturforskelle. Som sagt er mennesker meget fattige i Bolivia, men hvilken glæde der er i deres liv. De er positive mennesker, der kan leve under forhold, som vi herhjemme sikkert ville kalde kummerlige. Men de kan leve sådan - og med et smil på læben.

Er det nemt at tale om tro med bolivianerne?

Bolivianerne er meget troende. Det er et katolsk land, og det gør, at langt de fleste har en tro på Gud. Måske dyrker de ikke katolicismen 100%, men der er ingen, der er i tvivl om, at Gud eksisterer. Det var virkelig dejligt at kunne dele sin tro med helt fremmede mennesker - i bussen, midt på gaden, på markedet, eller hvor vi nu befandt os.

Hvad gjorde særligt indtryk på dig?

En stærk oplevelse for mig dernede var til jul, hvor vi havde valgt at købe noget mad til meget fattige familier i landsbyen og dele det ud. Da vi kom og delte maden med dem, sang vi nogle kristne sange, læste et lille stykke fra Bibelen og bad sammen med dem. Den glæde og fred, det bragte dem, fik en lille tåre frem hos mig, må jeg nok indrømme. Noget så simpelt, der hjalp så meget.

Nu hvor I er hjemme igen, har I så taget noget med hjem om mission?

Ja, vi har lært, at vi altid har noget, vi kan dele med andre - måske er det ikke nødvendigvis mad, vi skal dele her i Danmark, men så kan vi dele glæde, et opmuntrende og venligt ord eller noget af vores tid. De missionærer, vi mødte i Bolivia, var ligesom befolkningen også meget fattige, men sjældent har jeg mødt så gavmilde mennesker. De delte ud, også selvom de ikke havde ret meget. Udover at dele ud af os selv, kan vi også dele håbet om, at Jesus elsker os og snart kommer igen.

Vores store drøm var at rejse ud for at gøre mission på fuld tid. Men nu ser vi, at det liv, vi har herhjemme, også kan bruges fuld tid for Gud. På arbejdet, i skolen, til sportsaktiviteter eller hvor vi end er, kan vi alle bruges som missionærer for Gud, hvor vi kan dele af os selv og hans kærlighed og håb.

Elefanten Rondi

Carlos gik ud af sin lille hytte i junglen i Indien. Det var en tidlig morgen, og han var på vej ned til floden, hvor han havde nogle træstammer liggende.

Han havde en stor stok med sig, for i junglen kunne man møde vilde dyr, så Carlos gik altid forsigtigt, og han lyttede og kikkede.

Pludselig hørte han en lyd. Det lød, som om en babyelefant kaldte på sin mor. Carlos stod helt stille. Han vidste, at en elefantmor passer godt på sin unge, og hun tåler ikke, at der kommer andre tæt på hendes unge. Babyelefanten blev ved med at kalde, men der kom ingen elefantmor. Da Carlos havde ventet et stykke tid, gik han efter lyden, og han fandt den lille elefantunge. Åh, hvor var den tynd.

Den har ikke fået mad længe, tænkte Carlos. Så han lagde et reb om den lille elefantunges hals og ledte den tilbage til sin hytte i landsbyen. Han fandt bananer og bananpalmeblade og gav den lille elefant det at spise. Hver dag tog han elefantungen med ned til floden, der bade-

de han elefanten og skrubbede den på ryggen med en børste lavet af kokosfibre. Elefanten drak vand og dyppede sin snabel i vandet og sprøjtede både på sig selv og på Carlos. Carlos lo, og sprøjtede tilbage, og manden og elefanten legede og havde det rigtig sjovt.

Rondi voksede og voksede. Hver dag hjalp han med at slæbe de tunge træstammer ned til floden, og hver aften blev han bundet til et træ ikke så langt fra Carlos' hytte. Elefanter er kloge, og Rondi var en meget klog elefant. Carlos var altid god ved Rondi, og han spiste aldrig af træerne og buskene tæt ved landsbyen og Carlos' hytte, men fandt sin mad i junglen.

En morgen kom Carlos ud for at tage Rondi med, så han kunne hjælpe med at slæbe træstammer ned til floden. Men elefanten var der ikke. Der gik nogle dage, og Rondi kom ikke

*Else Müller
Pensioneret børnehave-
klasseleder og erfaren
historiefortæller*

tilbage. Nu vidste Carlos, at Rondi nok havde fundet en flok elefanter, som han nu var sammen med, og Carlos vidste, at det var godt for Rondi. Men han savnede ham og tænkte på, om elefanten mon kunne huske ham.

Der gik mange måneder, og en dag var Carlos nede ved floden. Han havde travlt med at binde træstammer sammen, så de kunne sejle ned ad floden, så han opdagede slet ikke, at en leopard havde sneget sig ind på ham. Leoparden var sulten. Den sad på en tyk gren, der hang ud over floden, parat til at springe.

Pludselig hørte Carlos en trampen af elefantfødder og en elefant, der brølede meget højt. Da han så op, fik han øje på en kæmpe stor, rasende elefant, der kom løbende ud fra junglen og ned mod floden. Han opdagede også leoparden, der i det samme sprang ned fra grenen og

løb af sted i den anden retning. Carlos var bange for den rasende elefant, så han sprang ud i floden og dykkede ned under vandet. Men da den store elefant kom ned til floden stoppede den og gik nogle skridt ud i vandet, stak snablen i vandet, og stak snablen hen mod Carlos. Den store elefant var Rondi!

Carlos blev så glad! Han gik hen mod Rondi, og Rondi svingede med sin snabel og lagde den i Carlos' hånd, som om han ville give ham et kys. Carlos slog armene om Rondis hals. Elefanten gjorde sig forsigtigt fri, og så gik han ind i junglen. Rondi havde husket sin ven, og han havde frelst ham fra leoparden.

Jesus har skabt dig og mig og alle dyrene, fuglene og blomsterne. Jesus er vores ven, og han elsker os og vil altid huske os og passe på os. Ligesom Rondi huskede sin ven Carlos.

Tag kurset **Sammen om livet**
– brev eller online

Tjek **kskolen.dk**
for mere info,
flere kurser og
arrangementer...

Materiale kan
bestilles gratis
på hjemmesiden,
telefon eller email.

kskolen.dk
Tlf. 4558 7770
info@kskolen.dk

– fordi dit parforhold er værdifuldt!

Få en større forståelse – både af dig selv og din partner. Bliv klædt på til bedre at håndtere konflikter, og lær at komme konflikterne i forkøbet.

Et kursus om nogle af de udfordringer mange oplever i deres ægteskab eller parforhold.

9 kursusbreve. Kurset er gratis.

Tilmeld dig allerede i dag på **kskolen.dk**
eller tlf. 4558 7770.